

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Calea 13 Septembrie nr.1-3, sector 5, București, www.senat.ro

Direcția de presă, tel. 021.414.2713, fax 021.315.60.03, presa@senat.ro

8 septembrie 2014

COMUNICAT DE PRESĂ

Senatorul Călin Popescu-Tăriceanu dă publicității următoarele:

Cerere de suspendare a Președintelui României

Domnule Președinte al Senatului, Călin Popescu Tăriceanu,

Domnule Președinte al Camerei Deputaților, Valeriu Zgonea,

Subsemnații, deputați și senatori menționați în Anexă, în baza prevederilor art. 95 din Constituție formulează următoarea

CERERE PRIVIND SUSPENDAREA DIN FUNCȚIE

A PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI, TRAIAN BĂSESCU

Preambul

Art. 95 alin.(1) din Constituție prevede că Președintele României poate fi suspendat din funcție „**în cazul săvârșirii unor fapte grave prin care încalcă prevederile Constituției**”.

Textul constituțional nu definește noțiunea de „**fapte grave**”. De aceea facem apel la jurisprudența Curții Constituționale, care, prin Avizul consultativ nr.1 din 5 aprilie 2007 privind propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.258 din 18 aprilie 2007, a statuat: *”Este evident că o faptă, adică o acțiune sau inacțiune, prin care se încalcă prevederile Constituției, este gravă prin raportare chiar la obiectul încălcării. În reglementarea procedurii de suspendare din funcție a Președintelui României, Constituția nu se rezumă însă la acest înțeles căci, dacă ar fi așa, expresia „fapte grave” nu ar avea sens. Analizând distincția cuprinsă în textul citat și luând în considerare faptul că Legea fundamentală este un act juridic normativ, Curtea Constituțională constată că nu orice faptă de încălcare a prevederilor Constituției poate justifica suspendarea din funcție a Președintelui României, ci numai ”faptele grave”, cu înțelesul complex pe care această noțiune îl are în știința și în practica dreptului. Din punct de vedere juridic, gravitatea unei fapte se apreciază în raport cu valoarea pe care o vatămă, precum și cu urmările sale dăunătoare, produse sau potențiale, cu mijloacele folosite, cu persoana autorului fapte și, nu în ultimul rând, cu poziția subiectivă a acestuia, cu scopul în care a săvârșit fapta. Aplicând aceste criterii la faptele de încălcare a ordinii juridice constituționale la care se referă art.95 alin.(1) din Legea fundamentală, Curtea reține că pot fi considerate fapte grave de încălcare a prevederilor Constituției actele de decizie sau sustragerea de la îndeplinirea unor acte de decizie obligatorii, prin care Președintele României ar împiedica funcționarea autorităților publice, ar suprima sau ar restrânge drepturile și libertățile cetățenilor, ar tulbura ordinea constituțională ori ar urmări schimbarea ordinii constituționale sau alte fapte de aceeași natură care ar avea sau ar putea avea efecte similare.”*

În același aviz al CCR nr. 1 din 5 aprilie 2007, tot în privința definirii, aprecierii, gravității unei fapte a Președintelui, în speță legate de unele afirmații discriminatorii și xenofobe ale Președintelui, se găsește următoarea teză: *” Rămâne ca **Parlamentul să decidă**, pe baza datelor și a informațiilor care-i vor fi prezentate cu ocazia dezbaterilor, asupra existenței și gravității acestor fapte.”* Prin urmare, Curtea Constituțională completează de principiu definirea dată sintagmei **”fapte grave”**, cu acordarea liberului arbitru Parlamentului pentru a aprecia dacă anumite fapte ale Președintelui României se încadrează în sintagma: **”fapte grave”**. Acordarea acestui liber arbitru nu este întâmplătoare. Ea se bazează pe următoarea teză fundamentală: neexercitarea atribuțiilor de control ale Parlamentului asupra Președintelui României și, eventual, **faptul de a nu-l suspenda, atunci când este cazul, constituie un pericol mai mare pentru societate**, pentru că poporul, oricâte fapte ar avea de imputat acestuia, fără suspendare, nu-l poate demite

Analiza acțiunilor și declarațiilor politice ale Președintelui României din 2013 și 2014, pe care au făcut-o semnatarii prezentei, dovedește că ele au excedat cadrul limitelor **”libertății de exprimare a opiniilor politice”**, așa cum este el prezentat în Decizia CCR nr. 53 din 28 ianuarie 2005.

Dintre numeroasele exemple, cu care poate fi ilustrată **”săvârșirea unor fapte grave prin care încalcă prevederile Constituției”** de către Președintele României, așa cum este ea prezentată cu limpezime în jurisprudența Curții Constituționale și pe care am citat-o mai sus, am reținut următoarele acte de decizie notorii:

1. Președintele României a decis să-și asume și să acționeze în mod deschis, public și neechivoc în rolul de președinte *de facto* al Partidului Mișcarea Populară.

2. Președintele României a decis să-și asume și să acționeze în mod deschis, public și neechivoc rolul de susținător activ al candidaților succesivi la alegerile pentru Parlamentul European și la Președinția României ai PMP. Toate aceste acte de decizie s-au petrecut pe durata exercitării mandatului prezidențial.

Ca o circumstanță agravantă, la punerea în operă a actelor de decizie menționate, Președintele României a folosit componente aparținând logisticii Administrației Prezidențiale.

În Propunerea de suspendare a Parlamentului României, înaintată CCR pe data de 5 iulie 2012, se aflau înscrise următoarele:

"Președintele a încălcat sistematic principiul neapartenenței politice a persoanei care ocupă funcția prezidențială și a abandonat rolul constituțional de mediator în stat și în societate. Președintele a săvârșit acțiuni politice concrete care l-au transformat în liderul de fapt al Partidului Democrat-Liberal.

Președintele Traian Băsescu i s-a substituit lui Emil Boc nu doar ca Prim-ministru, ci și ca președinte al Partidului Democrat-Liberal. El a luat parte în mod frecvent la reuniunile acestui partid politic, a discutat cu reprezentanții săi liniile directe ale politicii economice, sociale etc. În aceste condiții, nici nu poate fi vorba despre imparțialitatea și neutralitatea impusă Președintelui de art. 84 al Constituției. Atitudinea sa a fost una de flagrant partizanat politic prin participarea activă în viața internă a Partidului Democrat-Liberal... Atacurile repetate, jignirile și denigrările aduse liderilor celorlalte partide, denotă lipsa de neutralitate vădită a Președintelui României și o sfidare vădită a prevederilor art 8, art 80 alin (2), art 82 alin (2) și art 84. alin (1) din Constituție...

În ziua de 4 martie 2011, Președintele României a participat la Întâlnirea la vârf a Partidului Popular European (PPE), la Helsinki. Șeful formal al PDL, Emil Boc, nu a fost invitat. Mai mult, pentru deplasarea Președintelui în Finlanda s-au folosit resursele financiare și materiale ale statului român, deși reuniunea PPE era, în mod evident, una de partid. Acest aspect a fost recunoscut de purtătorul de cuvânt al Administrației Prezidențiale, care a susținut următoarele: "Deplasarea a fost plătită din banii alocați prin bugetul de stat Administrației Prezidențiale întrucât a fost o deplasare în interes național, și nu una în interes privat".

Concluziile CCR la aceste acuzații se află în Avizul Consultativ Nr.1 al CCR din 6 iulie 2012, din care cităm:

"În legătură cu aceste susțineri (cele de mai sus – n.n.), Curtea reține că faptele concrete menționate mai sus, imputate Președintelui, îmbracă forma unor CONFLICTE cu ceilalți participanți la viața politică... Referitor la rolul Președintelui României, prevăzut de art.80 din Constituție, Curtea constată că domnul Traian Băsescu NU și-a exercitat cu maximă eficiență și exigență funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate."

Astăzi, Președintele României se folosește de același "modus operandi", locul PDL fiind luat de PMP. De aceea, acuzațiile de principiu și faptice care i-au fost aduse în 2012 de către Parlament și care au fost împărțite de 7,4 milioane de români sunt

valabile și azi, așa cum sunt valabile și criticile de fond la adresa Președintelui înscrise de CCR în Avizul nr. 1 din 2012.

Privind retrospectiv din 2012 și până azi la acțiunile de notorietate ale Președintelui României și luând drept literă de lege modul în care CCR a definit sintagma "**fapte grave**" în Avizul consultativ nr.1 din 5 aprilie 2007, coroborat cu teza CCR care a acordat Parlamentului liberul arbitru în aprecierea cazului în care anumite fapte concrete ale Președintelui României se încadrează în sintagma "**fapte grave**", putem afirma că Președintele României a **săvârșit fapte grave prin care a încălcat prevederile Constituției** și poate fi suspendat în conformitate cu art. 95 alin.(1) din Constituție.

"Gravitatea unei fapte se apreciază în raport cu valoarea pe care o vatămă", afirmă CCR în Avizul consultativ nr.1 din 5 aprilie 2007. Semnatarii prezentei constată că Președintele României a vătămat în formă continuată o valoare fundamentală a statului de drept, Constituția, mai exact, art. 80 (alin. 2) și art. 84, în care se face vorbire despre rolul de mediator al Președintelui, de imparțialitatea și neutralitatea sa. Prin urmare, încălcând o valoare fundamentală, faptele sale sunt cu adevărat grave în accepțiunea dată chiar de către CCR. Împrejurarea că Președintele a încălcat Constituția și după Referendumul din 2012, în ciuda aprecierilor negative ale CRR la adresa sa prin Avizul nr. 1 din 2012, citate mai sus, și în ciuda și în disprețul votului masiv de demitere înregistrat la Referendumul din 2012, reprezintă **încălcări ale Constituției în formă continuată, deci, o circumstanță agravantă. În aceste condiții sintagma "fapte grave", atașată acțiunilor Președintelui, are un plus de legitimitate.**

Însăși repetarea unor fapte de natura celor pentru care Președintele a fost suspendat anterior, **conferă caracterul de gravitate** cerut de Constituție și Curte.

Expunere de motive

1. **Președintele s-a implicat concret în acțiuni politice de notorietate publică care l-au transformat în liderul de facto al Fundației Mișcarea Populară, fundație cu activitate eminentemente politică, și al Partidului Mișcarea Populară.**

Art. 80

" (2) Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice. În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate."

Art. 84

“(1) În timpul mandatului, Președintele României nu poate fi membru al unui partid și nu poate îndeplini nici o altă funcție publică sau privată.”

Atitudinea sa a fost de flagrant partizanat politic prin participarea activă la viața internă și publică a Fundației Mișcarea Populară și a PMP, la acțiuni electorale în timpul campaniei pentru alegerile europarlamentare. Chiar dacă nu a fost și nu este membru al PMP, **Președintele României a declarat la postul de televiziune B1 că a fost inițiatorul Fundației Mișcarea Populară, fundație cu activitate eminentamente politică și care se află la baza înființării PMP.** Inițierea unei fundații cu caracter politic este în flagrantă contradicție cu prevederile art. 84, Constituția României.

Împrejurarea de a fi semnat primul pe lista de susținători a candidatului PMP la alegerile prezidențiale, Cristian Diaconescu, și de fi făcut o adevărată campanie publicitară legată de acest gest politico-propagandistic este un partizanat politic flagrant, departe de a putea fi încadrat în prevederile Deciziei CCR nr. 53 din 28 ianuarie 2005 referitoare la libertatea de exprimare a opiniilor.

A doua zi, după alegerea de către PMP a unui nou candidat al partidului la președinția României în persoana Elenei Udrea, Președintele României a invitat o delegație a acestui partid la sediul Administrației Prezidențiale. Declarațiile publice făcute presei de participanți la întâlnirea de la Cotroceni au făcut dovada unei implicări partizane fățișe și semnificative a Președintelui României în campania electorală de promovare a candidatului PMP, Elena Udrea. Președintele României nu numai că a transformat sediul și logistica Administrației prezidențiale într-un sediu de campanie electorală pentru un partid politic, dar s-a implicat activ și public de la înălțimea funcției și a folosit influența instituției prezidențiale în mod partizan.

Simultan, Traian Băsescu a pornit din calitate sa de Președinte al României un adevărat asalt mediatic cu conotații profund negative la adresa adversarilor candidatului PMP, Elena Udrea, cu scopul vădit de a o sprijini să acceadă în turul 2 al alegerilor prezidențiale. Nici această acțiune pro-activă și militantă nu poate fi încadrată în prevederile Deciziei CCR nr. 53 din 28 ianuarie 2005 referitoare la libertatea de exprimare a opiniilor politice, ea constituind o gravă încălcare a Constituției.

2. Intervenția directă și instituțională a domnului Traian Băsescu la Președintele Comisiei Europene, Jean Claude Juncker, în problema comisarului român din cadrul Comisiei Europene.

Pe 30 august a.c., Președintele României, înainte de a pleca la Consiliul European, a declarat presei următoarele: ***”În orice caz, este important ca România să obțină un portofoliu relevant, după ce a deținut portofoliul Agriculturii să nu ne întorcem iar la Multilingvism. Va fi și o sarcină a Guvernului, dar de care nu mă DEROBEZ (s.n.) nici eu, în cadrul neoficial, în discuții cu președintele Jean-Claude Juncker.”***

Derobarea are, conform DEX, semnificația de sustragere, eschivare. Prin urmare, Președintele României a considerat că problema negocierii portofoliului României la Comisia Europeană face parte dintre atribuțiile sale de care nu se

”derobează”. Nici Constituția și nici Legea 373 din 2013 nu conferă Președintelui României vreo atribuție cu privire la procesul decizional din cadrul Uniunii Europene legat de portofoliul ce revine României, Guvernul fiind singura autoritate publică abilitată în acest sens. Președintele României nu a fost mandatat de Guvern să negocieze la Bruxelles portofoliul ce revine României.

Nici această acțiune a Președintelui nu poate fi încadrată în prevederile Deciziei CCR nr. 53 din 28 ianuarie 2005 referitoare la libertatea de exprimare a opiniilor politice, ea fiind un nou caz de încălcare gravă a Constituției, prin depășirea evidentă a atribuțiilor Președintelui României.

Criticile formulate ulterior de Guvern, prin intermediul Primului Ministru, la adresa intervenției Președintelui României pe lângă Președintele Comisiei Europene pe tema portofoliului ce revine României, constituie un argument suplimentar că Președintele României nu numai că nu a avut mandat din partea Guvernului, dar și-a depășit atribuțiile și a acționat în afara legislației în vigoare.

3. Președintele României, Traian Băsescu, a promovat raporturi instituționale în forme necivilizate cu participanții la viața publică.

Din avizul nr. 1/2007 al CCR, am reținut convingerea Curții că **raporturile instituționale** între participanții la viața publică trebuie **să se desfășoare în forme civilizate**, pentru a se asigura și pe această cale promovarea valorilor supreme consacrate și garantate prin art. 1 din Legea fundamentală și **dezacordul** Curții Constituționale **față de formularea de acuzații, etichetări jignitoare și insulte** la adresa exponenților autorităților publice în legătură cu activitatea desfășurată de ei. Chiar dacă acestea pot fi caracterizate ca opinii politice, ele **nu sunt de natură să contribuie la consolidarea ordinii constituționale**, ci dimpotrivă. Se poate reține **un asemenea comportament** în sarcina Președintelui României, Traian Băsescu, care **rămâne responsabil**, din punct de vedere politic și moral, în fața electoratului și a societății civile.

Perseverența domnului Traian Băsescu în a încălca Legea fundamentală, prin repetarea unor fapte abuzive și care afectează grav funcționarea democratică a statului de drept, demonstrează o atitudine **IREMEDIABILĂ** a acestuia, însăși repetarea unor fapte de natura celor pentru care Președintele a fost suspendat anterior, conferă caracterul de gravitate cerut de Constituție și Curte.

Cu argumentația de mai sus, noi, semnatarii acestui document, senatori și deputați, considerăm că se impune suspendarea Președintelui României și convocarea Referendumului popular, prin care românii să aibă posibilitatea de a

se pronunța în mod direct, prin vot, dacă sunt de acord sau nu cu demiterea Președintelui României.